

Síntesi de la memòria d'activitats 2022

Fundació Congrés Català de Salut Mental

Aragó 141 - 143, 4t | 08015 Barcelona | 932 38 62 47 | info@fccsm.net - www.fccsm.net

ÍNDEX

Presentació	3
Jornades i congressos	4
Grups de treball	11
Formació i recerca	19
Consultoria i assessorament	22
Participació i cooperació	25
Publicacions i comunicació	28
Fòrums de debat	30
Activitat interna	35
Col·laboracions institucionals	37

Presentació

Els estatuts de la Fundació CCSM reflecteixen la seva idea germinal: constituir-se en un instrument per a la promoció de la Salut Mental.

En aquest sentit, un element bàsic en el plantejament del nostre treball és la interdisciplinarietat, el desig de reunir esforços amb totes les institucions, organismes, associacions, que des dels usuaris, familiars, professionals, responsables polítics i ciutadans en general, sustentin aquest mateix interès.

Aquesta Memòria mostra de forma sintètica les activitats realitzades durant aquest any 2022. De totes les activitats aquí descrites, disposem de la documentació tècnica complementària per tal d'ampliar i aprofundir en el treball desenvolupat en cada una d'elles.

Aquest any destaquem noves iniciatives com la **Jornada del CEA**, l'encàrrec de l'Ajuntament del Vendrell per elaborar un **Pla Municipal de Salut Mental**, la creació de **nous grups de treball** com el Grup de Famílies en Salut Mental i Addiccions, l'Observatori Societat Digital i Salut Mental o la Comissió de Reflexió Estratègica de la Fundació i la programació d'una nova oferta de **Fòrums de Debat**. De totes aquestes iniciatives i activitats, us ampliem informació en aquesta Memòria 2022.

A partir dels suports assolits, del compromís del nostre Patronat, dels Amics de la Fundació i de l'assistència i participació en els actes i activitats, revalidem la nostra confiança per continuar treballant i aprofundint en l'estudi i transformació de tot allò que té a veure amb la salut mental.

Josep Vilajoana i Celaya

President

Víctor Martí i Carrasco

Director

JORNADES I CONGRESSOS

Jornada del Comitè d'Ètica Assistencial "Drets bàsics en els internaments psiquiàtrics"

18 de març de 2022

Jornada "Àgora de debat sobre els malestars emocionals en joves i adolescents en el moment actual".

29 de març de 2022

Jornada Post 7è CCSM "Propostes i perspectives en societat digital i salut mental".

16 de desembre de 2022

Núm. assistents: 200

Jornada per debatre sobre les condicions dels pacients de salut mental ingressats de forma no voluntària a través del document elaborat pel **CEA** "Drets bàsics per a pacients en situació d'urgències o d'ingrés psiquiàtric".

La Jornada va comptar amb una àmplia representació de diferents sectors: familiars d'usuaris, professionals de la salut mental i d'altres sectors implicats (forenses, jutges).

Jornada del Comitè d'Ètica Assistencial

"Drets bàsics en els internaments psiquiàtrics"

Barcelona, 18 de març

Documentació de la Jornada:

Programa i nota de premsa

Ponència "Actualització dels drets dels malalts mentals: la convenció de la ONU" Alberto Vásquez

Ponència "Coneixements jurídics bàsics, en relació als ingressos psiquiàtrics involuntaris" Silvia Ventura

Ponència "Consideracions específiques d'aplicació als ingressos psiquiàtrics de persones menors d'edat" Montserrat Hierro

Més informació de la Jornada

Imatges de la Jornada

Vídeos de la Jornada

Vídeo 1: Sessió inaugural

Vídeo 2: La Llei 8/2021 de apoyo a las personas con discapacidad: una norma alentada por una revolución ética

Vídeo 3: Actualització dels drets dels malalts mentals: la convenció de la ONU

Vídeo 4: Coneixements jurídics bàsics en relació als ingressos psiquiàtrics involuntaris

Vídeo 5: Cloenda

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

I la col·laboració de:

Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya
Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona
Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya
Col·legi Oficial de Metges de Barcelona
Col·legi de Terapeutes Ocupacionals de Catalunya

ÀGORA DE DEBAT
SOBRE ELS
**MALESTARS
EMOCIONALS**
EN JOVES I
ADOLESCENTS EN EL
MOMENT ACTUAL

Dimarts, 29 de març del 2022
de 19:00 a 20:30

La Lleialtat Santsenca (metro Plaça de Sants)
C/Olzinelles, 31. Barcelona

Núm. Inscrits: 60

Diàleg obert sobre els malestars emocionals en la població infanto-juvenil amb la participació de pediatres d'APS, professionals de Salut Mental i del projecte Konsulta'm i amb joves d'un centre de secundària del barri.

Jornada "Àgora de debat sobre els malestars emocionals en joves i adolescents en el moment actual"

Barcelona, 29 de març

Hi van assistir 60 persones, incloent un grup de joves de Sants acompanyats per la integradora social d'un institut del barri i que va compartir l'experiència d'una bústia col·locada a l'institut arran de diversos episodis de violència. Alguns d'ells van tenir la valentia d'explicar les seves vivències.

Els professionals vam ser conscients i vam sentir que els i les adolescents ens deien alt i clar que **la funció de protecció i acompanyament d'adults i d'institucions està fallant**. A continuació es va iniciar un ric diàleg que remarcava el luxe i la necessitat d'escoltar els adolescents. Els professionals, encara que actualment tenim malestar, també hi tenim responsabilitat.

Jornada celebrada al Col·legi de Metges de Barcelona amb l'objectiu de posar en comú algunes dades i reflexions sobre la situació actual en què ens trobem. Amb la participació d'**Ulisses Cortés**, enginyer, investigador i professor de la UPC.

La Jornada va comptar amb una àmplia representació de diferents sectors: representants d'associacions, familiars d'usuaris de salut mental, professionals d'atenció a la salut mental: psiquiatres, psicòlegs, educadors/es i treballadors/es socials, infermers/es.

Més Informació

Jornada post 7è CCSM

"Propostes i perspectives en societat digital i salut mental"

Barcelona, 16 de desembre

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

I la col·laboració de:

Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya
Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona
Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya
Col·legi Oficial de Metges de Barcelona
Col·legi de Terapeutes Ocupacionals de Catalunya

Imatges i vídeo de la Jornada

Vídeo: Conferencia Ulises Cortés.

GRUPS DE TREBALL

Grup de pensadors

GT Salut Mental Comunitària

Grup de joves "Migraespai"

Comissió de treball "Reflexió estratègica i perspectives de la FCCSM"

Observatori "Societat Digital i Salut Mental"

Grup de familiars en salut mental i addiccions

GT Creativitat, cultura i salut mental

Grup de Pensadors

Equip de coordinació:

Montse Martínez i Àngels Vives.

Espai de reflexió i participació amb **usuaris en primera persona, familiars i professionals.**

Aquest any ha estat la 18a edició del grup.

A partir de la 15a edició vam iniciar una nova etapa en què vam fer extensiva la participació a tota la ciutadania i en un format de 7-8 sessions per edició amb una durada de 90 minuts. Les sessions han tingut una participació mitjana de 20-22 assistents.

Més informació del grup

GT Salut Mental Comunitària

Equip de coordinació:

Myriam Garcia, Anna Carrió, Albert Mariné i Lluís Albaigès

Espai per a l'anàlisi i discussió d'experiències de salut mental comunitària, la formació, la docència i donar suport a la investigació.

Grup de referència per a l'anàlisi, discussió i elaboració de material relacionat amb un model d'intervenció des de la perspectiva de la salut mental comunitària.

Més informació del grup

Grup de joves "Migraespai"

Grup constituït a partir de la iniciativa europea per a joves (17 a 30 anys) impulsada per l'Associació FaMiDo (Bèlgica).

L'objectiu és construir un teixit de pensament entre joves de diferents països i d'accions locals proposades i dutes a terme per ells sobre temes al voltant dels processos migratoris i llurs dols per millorar les dificultats detectades en termes psicosocials.

Coordinació:

Marta Figueras

Projectes realitzats:

- **La Maleta de jocs:** creació de jocs (de taula, rols...) sobre els 9 dols migratoris:
 - . Disseny dels jocs
 - . Vídeos promocionals
 - . Trobades dels grups a Bèlgica.
 - . Trobades telemàtiques amb FaMiDo
- **T'acompanyo:** projecte per afavorir els processos d'acollida i d'integració d'immigrants i refugiats:
 - . Formació als joves voluntaris
 - . Col·laboració amb SAPPIR

Més informació del grup

Comissió de treball “Reflexió estratègica i perspectives de la FCCSM”

Membres

Pep Vilajoana, Àngels Vives, Albert Mariné, Mont Rovira, Soledad Bermann i Víctor Martí

Grup de treball per promoure una reflexió estratègica sobre la situació actual de la Fundació i les seves perspectives i propostes de futur:

- Revisió i actualització dels objectius i àmbits d'intervenció de la Fundació
- Revisió i actualització dels seus Grups de Treball
- Explorar vies de finançament i la viabilitat dels projectes

Observatori “Societat Digital i Salut Mental”

Equip de coordinació:

Albert Mariné i Amparo del Pino

Grup de nova creació per al seguiment i anàlisi del desenvolupament de les necessitats i respostes entorn a la Societat Digital i Salut Mental.

El grup, durant aquest 2022, ha treballat en l'organització d'una Jornada a finals d'any.

Més informació de l'observatori

Grup de familiars en salut mental i addiccions

Equip de coordinació:

Mont Rovira

Grup de nova creació com espai de trobada, suport i intercanvi entre familiars de persones amb problemes de salut mental i addiccions.

S'ha reunit a la seu de la Fundació els segons dimarts de mes.

Més informació del grup

Grup de treball creativitat, cultura i salut mental

Equip de coordinació:

Anna Carrió, Ada Ruiz, Montse Martínez i David Clusa

Grup de nova creació per l'impuls i dinamització de diferents iniciatives entorn a la creativitat i producció artística i la salut mental. El projecte pretén posar en valor els processos de creació artística com un element de sensibilització per la millora dels itineraris de recuperació, socialització i inclusió en la comunitat del col·lectiu de persones amb patiment emocional.

Més informació del grup

FORMACIÓ I RECERCA

Diploma d'especialització en salut mental col·lectiva.
8a i 9a edició

Universitat Rovira i Virgili.

Octubre 2021 – Juliol 2022 i Octubre 2022 – Juliol 2023

Diploma d'especialització en salut mental col·lectiva. 8a i 9a edició

Octubre 2021 – Juliol 2022

Octubre 2022 – Juliol 2023

Núm. Alumnes: 22

A iniciativa de la Universitat Rovira i Virgili i amb la col·laboració de la FCCSM, Ràdio Nikosia i el Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya.

En les últimes 9 edicions, el Postgrau de Salut Mental Col·lectiva s'ha consolidat com una proposta d'aprenentatge que atén necessitats específiques i generals del sector de la salut comunitària. Aquesta formació es constitueix com un espai de trobada, reflexió i anàlisi generador de noves eines i metodologies per abordar la qüestió de la salut mental des d'una perspectiva atenta de la seva complexitat. Competències i objectius assolits:

- Aprendre a adoptar decisions creatives i innovadores en l'abordatge de la salut mental.
- Desenvolupar capacitats que promouen la reflexió crítica, el treball en equip i la cooperació i complementarietat entre sabers i experiències.
- Aprendre a treballar en equip a partir de lògiques horitzontals i participatives.

- Aprendre a desenvolupar eines i dispositius de participació i intervenció col·lectiva en el camp de la salut mental centrat en la persona i no en la patologia. Adquirir una base teòrica i pràctica per a això.

- Contribuir en el procés de rehabilitació de persones amb trastorns mentals severa a partir de la creació d'espais alternatius de socialització i de la reconstrucció i el manteniment de les seves xarxes socials a través de pràctiques comunitàries.

- Desenvolupar intervencions que tinguin com a referent el concepte de Salut Global que ha estat recentment definit i promogut per l'OMS segons el qual "La salut global és una manera de veure i abordar la salut com un bé global, com un tema de justícia social i com un dret universal.

És un abordatge multifacètic, dinàmic i interdependent que respon a riscos locals i globals en salut i que té com a eixos l'equitat, l'ètica i el respecte als drets humans".

- Saber desenvolupar estratègies i metodologies d'avaluació continuada.

- Conèixer els dispositius que conformen l'actual xarxa complexa de serveis assistencials i ser capaç d'oferir als usuaris un itinerari segur i consensuat per a ells.

CONSULTORIA I ASSESSORAMENT

The background image shows a professional meeting. In the foreground, a person in a dark suit is gesturing with their right hand while pointing at a laptop on a table. The laptop is open, and there are papers and a calculator nearby. In the background, other people are seated, including a woman in a red jacket and a man in a dark suit. The overall setting appears to be a modern office or conference room.

Comitè d'Ètica Assistencial - CEA

Pla Municipal de Salut Mental del Vendrell

Comitè d'Ètica Assistencial - CEA

Referents: Sílvia Ventura (presidenta) i Joan Badia (secretari)

Després de la seva acreditació oficial com a Comitè d'Ètica Assistencial, l'activitat del CEA ha estat marcada per l'adequació als nous requeriments i funcionament:

- S'ha impulsat un procés de renovació i revitalització del Comitè.
- Cohesió de l'equip i consolidació del seu ritme de treball. Per facilitar-ho s'ha treballat amb la metodologia de "píndoles". Breus escrits, prèvia discussió i debat.
- Atenció a consultes de casuística de persones, institucions o situacions diverses.

- Consolidació d'un eix de treball en temes d'infants i adolescents.
- Promoció a través del web de la Fundació, la difusió: difusió, promoció i divulgació dels treballs i propostes del CEA.
- Elaboració i presentació d'un document sobre "Els drets bàsics en els internaments psiquiàtrics".

Pla Municipal de salut mental del Vendrell

Referents: Josep Moya, David Ventura

Elaboració d'un Pla Municipal de Salut Mental per al municipi del Vendrell.
L'encàrrec rebut de l'Ajuntament pretén donar resposta a tres àrees:

- Diagnosi de la situació
- Objectius del pla
- Línies estratègiques

La demanda sorgeix davant la situació de crisi en l'atenció a la Salut Mental, augment del malestar emocional de la població en general, i de la gent jove en particular.

PARTICIPACIÓ I COOPERACIÓ

Participació

Cooperació i relacions internacionals

Participació

La Fundació CCSM està representada i participa en diferents instàncies i comissions de treball, ja sigui a iniciativa dels organismes governamentals com dels no governamentals. Algunes d'elles són:

Pacte Nacional de Salut Mental

Ajuntament de Barcelona. Referent: Ada Ruiz

Consell Assessor del Pla Director de Salut Mental i Addiccions

Departament de Salut. Referent: Ada Ruiz.

Consell Municipal de Benestar social

Ajuntament de Barcelona. Referent: Josep Vilajoana.

Grup de Treball sobre Salut del Consell Municipal de Benestar Social

Ajuntament de Barcelona. Referent: Ada Ruiz.

Comitè Català per l'acollida de persones refugiades

Generalitat de Catalunya. Referents: Àngels Vives i Tessie Morandi.

Taula de salut mental

Ajuntament de Barcelona. Referent: Ada Ruiz.

Projecte sobre la lluita contra l'estigma en l'àmbit de la salut mental

Obertament. Referent: Montse Martínez.

CoActuem per la salut mental

Federació Salut Mental Catalunya i Universitat de Barcelona. Referents: Anna Carrió i David Clusa.

Cooperació i Relacions Internacionals

- Col·laboració amb el Moviment europeu per la dignitat, la continuïtat i l'accessibilitat en l'atenció al malalt mental. Carta de Niça – Projecte Grundtvig.
- Participació en les jornades de l'ANPCME (Association Nationale des Psychiatres Presidents et Vice-Presidents des Commissions medicales d'Etablissement des Centres Hospitaliers). Estrasburg, setembre de 2022.

Referent: Carles Garcia Ribera.

PUBLICACIONS I COMUNICACIÓ

Publicacions

Difusió i divulgació del fons editorial de la Fundació:

Revista Quaderns en Salut Mental

Documents de la Fundació

Comunicació

Web de la FCCSM

Manteniment i actualització de la pàgina web
www.fccsm.net

Butlletí informatiu

Xarxes socials

Facebook

Twitter

Youtube

FÒRUMS DE DEBAT

Digitalització de l'atenció a la salut mental: oportunitats i riscos

Hospital de Terrassa. Consorci Sanitari de Terrassa. 28 d'abril

Amb la intervenció de:

Judit Miralda-activista

José Manuel Lopez-psiquiatre

Anna Carrió-treballadora social

Jordi Peris-psicòleg clínic

Coordina: Observatori Societat Digital i Salut Mental

Eutanasia i salut mental

Centre Cívic de Vila Florida. Barcelona.

22 de gener

Amb la intervenció de:

Pablo Hernando-psicòleg

Josep Ramos-psiquiatre

Sergio Ramos-doctor en filosofia

Coordina: Junta FCCSM

Creació artística i salut mental: un diàleg entre artistes

Centre Cultural Ton i Guida. Barcelona.

17 d'octubre

Amb la intervenció de:

Francesc de Diego-artista plàstic

Josep Duran "Urco"-pintor

Marta Bassart-artista plàstica

Cristina Laura-artista plàstica

Coordina: GT "Creació artística, cultura i SM"

Veïnatges creatius a la ciutat: art, interculturalitat i salut mental

Telemàtic.

15 de novembre

Amb la intervenció de:

Mireia Estrada-gestora cultural i curadora de projectes artístics.

Coordina: Grup de treball Migraespai

La immersió en la realitat virtual i els efectes en el psiquisme i les dinàmiques socials

Telemàtic. 30 de novembre

Presentació del llibre “¿Bienvenido metaverso? Presencia, cuerpo y avatares en la era digital”

Amb la intervenció de:

José Ramón Ubieto-psicoanalista. Prof. UOC

Liliana Arroyo-doctora en Sociologia.

Coordina: Observatori Societat Digital i Salut Mental

Aplicacions d'intel·ligència artificial en el sector salut, els riscos i els impactes ètics i socials

Sala d'Actes del Comb. Barcelona.

16 de desembre

Amb la intervenció de:

Ulises Cortés-enginyer.

Coordina: Observatori Societat Digital i Salut Mental.

ALTRES ACTIVITATS

Exposició de Francesc Tosquelles

Visita i presentació de l'exposició de Francesc Tosquelles.

Com una màquina de cosir en un camp de blat

CCCB. Barcelona. 12 de maig

L'exposició proposa un recorregut per les pràctiques d'avantguarda que el psiquiatre Francesc Tosquelles va portar a terme en el camp terapèutic, polític i cultural. Tosquelles va transformar les institucions psiquiàtriques durant la República i sota l'Europa dels feixismes. Avui és una inspiració per pensar les polítiques de salut mental en moments de crisi extrema.

Activitat coorganitzada amb el CEESC i amb la col·laboració del CCCB.

ACTIVITAT INTERNA

Junta de Govern

Patronat

Amics de la Fundació

Junta de Govern

- Programació, direcció i avaluació de les activitats i propostes de la Fundació.
- Discussió i elaboració de documents, manifestos o comunicats sobre temes d'actualitat.
- Presa de contactes periòdics amb organismes i institucions del nostre sector.
- Altres temes d'interès.

Patronat

- S'ha mantingut com un espai d'anàlisi i avaluació de les necessitats dels nostre entorn i el pla d'actuació de la Fundació.
- S'ha realitzat una renovació parcial per adequar-lo a les noves necessitats de la Fundació.
- Reunió anual del Patronat: 15/06/22.

Amics de la Fundació

Grup de suport i participació per les activitats de la Fundació Congrés Català de Salut Mental.

COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS

Socis protectors

Administracions

Altres entitats

Socis protectors

Administracions

Pacte Nacional de Salut Mental

Departament de Salut

Pla Director de Salut Mental i Addiccions

Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Secretaria Gral de Treball, Afers Socials i Famílies

Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania

Comitè Català d'Acol·lida a Persones Refugiades

Diputació de Barcelona

Àrea de Presidència

Àrea d'Atenció a les Persones

Direcció de Relacions Internacionals

Ajuntament de Barcelona

Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)

Taula de Salut Mental. Programa de Salut. Drets Socials

Direcció de Justícia Global i Relacions

Internacionals i Cooperació

Altres entitats

- Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC)
- Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB)
- Coordinadores de la xarxa pública de salut mental i addiccions: SRC-CD, CSMIJ i CAS
- Fundació Salut Mental Catalunya
- Salut Mental Barcelona
- Federació Catalana d'Entitats de Salut Mental en 1a Persona (VEUS)
- Associació Catalana de professionals de Salut Mental – AEN (APSMC – AEN Catalunya)
- Fòrum Salut Mental
- Memorial Mental de l'Arxiu Històric de Roquetes-Nou Barris
- Sant Pere Claver – Fundació Sanitària
- Fundació Vidal i Barraquer
- Fundació Orienta
- iPsi Centre d'atenció, docència i investigació en Salut Mental
- Societat Espanyola de Psicoanàlisi (SEP)
- Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària
- Fundació Blanquerna
- Fundació “la Caixa”
- Ass. Catalana d'Infermeria en Salut Mental
- Associació Catalana de Juristes Demòcrates
- Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental
- Associació Catalana Psicoteràpia Psicoanalítica
- Grup Alfa

- Universitat Autònoma de Barcelona
- Universitat Rovira i Virgili
- Institut de Govern i Polítiques Públiques
- Grup Formació
- INTRESS
- Punt de referència
- Migracode
- Familles du Monde (Bèlgica)
- ASBL (Bèlgica)
- Ajuntament de Vic
- Ajuntament de Rubí
- Consorci Sanitari de Terrassa
- Centre Cívic Baró de Viver
- Centre Cívic Toni i Guida
- Centre Cívic Manuel Vázquez Montalban
- SRC Pi i Molist
- Centre d'Higiene Mental de Les Corts
- Club Social Ments Obertes
- Susoespai
- Associació Cultural Lluïsos de Gràcia
- Altres

FUNDACIÓ CONGRÉS CATALÀ DE SALUT MENTAL

Aragó 141 - 143, 4t | 08015 Barcelona | 932 38 62 47 | info@fccsm.net - www.fccsm.net | [@FCCSMPiula](https://twitter.com/FCCSMPiula)